

ПИТАЊА ИЗ ИСТОРИЈЕ ЗА ПРИПРЕМУ ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

1. Језик из којег потиче ријеч историја је:

- а. латински
- б. грчки**
- в. енглески
- г. старословенски

2. „Оцем историје“ се назива:

- а. Хипократ
- б. Херодот**
- в. Ератостен
- г. Аристотел

3. Установа у којој се прикупљају, сређују, чувају и дају на коришћење историјски извори, међу њима највише документи, јесте:

- а. музеј
- б. библиотека
- в. архив**
- г. галерија

4. Лувр је чувени:

- а. музеј**
- б. универзитет
- в. архив
- г. институт

5. Помоћна историјска наука која проучава грбове зове се:

- а. палеографија
- б. дипломатика
- в. хералдика**
- г. хронологија

6. Чарлс Дарвин је створио теорију:

- а. релативитета
- б. катастрофе
- в. хаоса
- г. еволуције живих бића**

7. Према *Библији*, први човјек био је:

- а. Адам**
- б. Аврам
- в. Јаков
- г. Мојсије

7. Алтамира је:

- а. најпосјећенији свјетски музеј
- б. краљица Илира која се супротставила римским освајачима
- в. град у старој Месопотамији

г. пећина у Шпанији коју су осликали праисторијски људи

8. Палеолит је:

- а. старије камено доба**
- б. млађе камено доба
- в. гвоздено доба
- г. бронзано доба

9. Владар Ура, представља главни лик епа који се сматра најзвишенијим пјесничким дјелом Старог истока.

- а. Ахилеј
- б. Шамаш
- в. Гилгамеш**
- г. Озирис

10. Том земљом теку Тигрис и Еуфрат. У њој је подигнут Вавилон.

- а. Месопотамија**
- б. Египат
- в. Палестина
- г. Индија

11. Владар Вавилонског царства познат по законику је:

- а. Набукодоносор
- б. Хамураби**
- в. Саргон
- г. Ксеркс

12. Који појам је везан за историју старог Египта?

- а. пергамент
- б. гладијатор
- в. конзул
- г. хијероглиф**

13. Египатска владарка која је завела Гаја Јулија Цезара и Марка Антонија је:

- а. Клеопатра**
- б. Теута
- в. Хатшепсут
- г. Сапфо

14. Фараон за кога је саграђена највиша пирамида звао се:

- а. Рамзес II
- б. Тутмос III
- в. Менес
- г. Кеопс**

15. Гласовно (фонетско) писмо су први почели користити:

- а. Египћани
- б. Грци
- в. Кинези

г. **Феничани**

16. Земља у којој су, између осталог, изумљени папир, барут и свила је:

- а. Индија
- б. **Кина**
- в. Персија
- г. Египат

17. Олимпијске игре у старој Грчкој одржаване су у мјесту:

- а. **Олимпија**
- б. Олимпијада
- в. Олимп
- г. Олимпус

18. Најстарији раздобље историје старих Грка назива се:

- а. хомерско
- б. **критско-микенско**
- в. херојско
- г. јонско

19. Која од ових тврдњи је тачна?

- а. **Атина је колијевка демократије.**
- б. Цицерон је био највећи грчки говорник.
- в. Грчка је у старом вијеку била јединствена држава.
- г. Стари Грци су свог врховног бога звали Јупитер.

20. Који грчки полис се истакао по увјежбаним, одлучним и храбрим ратницима?

- а. Атина
- б. **Спарта**
- в. Теба
- г. Коринт

21. Атински законодавац познат по строгим законима за које се говорило да су писани крвљу звао се:

- а. Солон
- б. **Дракон**
- в. Перикле
- г. Клистен

22. Скулптуру *Баџач диска* извајао је:

- а. Фидија
- б. Поликлет
- в. Праксител
- г. **Мирон**

23. Платон је старогрчки филозоф познат по дјелу:

- а. *Држава*
- б. *Политика*
- в. *Историја*
- г. *Метафизика*

24. *Историју Пелопонеског рата* написао је:
- а. **Тукидид**
 - б. Херодот
 - в. Ксенофонт
 - г. Плутарх
25. Главни непријатељи Грка у Пелопонеском рату (431–404. године п. н. е.) били су:
- а. Римљани
 - б. Персијанци
 - в. Македонци
 - г. **Грци**
26. Најпозантије дјело му је трагедија *Антигона*.
- а. **Софокле**
 - б. Есхил
 - в. Еврипид
 - г. Аристофан
27. Прославио се *Филитикама*, говорима против македонског краља Филипа II.
- а. Цицерон
 - б. **Демостен**
 - в. Плутарх
 - г. Катон Старији
28. Који је од наведених појмова везан за стару Грчку?
- а. република
 - б. **демократија**
 - в. устав
 - г. парламент
29. Која тврдња о Александру Македонском није тачна?
- а. **У ратовима је изгубио само једну битку.**
 - б. Уништио је Персијско царство.
 - в. Наслиједио је краља Филипа II.
 - г. Основао је град Александрију у Египту.
30. Старовјековна држава која је у основи свог правног система имала *Законе дванаест таблица* била је:
- а. Кина
 - б. Грчка
 - в. **Рим**
 - г. Индија
31. Стари Рим је током своје историје по државном уређењу био:
- а. република
 - б. монархија
 - в. прво република, а потом монархија
 - г. **монархија, па република и, поново, монархија**

32. Мјесец у години који се звао секстилис преименован је у част првог римског цара у:
- а. јун
 - б. јул
 - в. август**
 - г. септембар
33. Одговоран је, између осталих злочина, за убиство мајке, супруге и учитеља, као и за један од најчувенијих пожара у историји. Он је:
- а. Хитлер
 - б. Нерон**
 - в. Џингис-кан
 - г. Атила
34. Династија којој су припадали први римски цареви звала се:
- а. Антонини
 - б. Флавијевци
 - в. Севери
 - г. Јулијевци**
35. „Коцка је бачена.“ „Дођох, видјех, побједих.“ „Зар и ти, сине Бруте?“ Ове реченице изрекао је:
- а. Тит Ливије
 - б. Гај Јулије Цезар**
 - в. Марко Тулије Цицерон
 - г. Октавијан Август
36. Који израз из митологије старих Грка не означава тешку патњу?
- а. *Танталове муке*
 - б. *Сизифов посао*
 - в. *Иксионов точак*
 - г. *Ахилова пета***
37. Који римски цар је увео политички систем доминат, по коме владар више није био само први у Сенату и држави већ апсолутни господар својих поданика?
- а. Диоклецијан**
 - б. Константин
 - в. Теодосије
 - г. Трајан
38. Некада Сингидунум, а данас:
- а. Београд**
 - б. Сремска Митровица
 - в. Скопље
 - г. Костолац
39. Који језик се говорио у старом Риму?
- а. римски
 - б. латински**
 - в. италијански
 - г. грчки

40. Аутор епа *Енејида* је:

- а. **Вергилије**
- б. Хораџије
- в. Овидије
- г. Хомер

41. Највећи физичар старог вијека. Својим проналасцима помогао је одбрану родне Сиракузе од напада Римљана. Он је:

- а. Ератостен
- б. Еуклид
- в. **Архимед**
- г. Питагора

42. Ко од њих није јеванђелиста?

- а. Лука
- б. Јован
- в. **Павле**
- г. Марко

43. Миланским едиктом из 313. године је:

- а. подијељено Римско царство
- б. **признато хришћанство**
- в. укинуто ропство за дуг
- г. забрањен рад позориштима

44. Који ратнички народ је 375. године провалио у Европу из Азије и тако покренуо Велику сеобу народа?

- а. Вандали
- б. **Хуни**
- в. Хазари
- г. Татари

45. Година пада Западног римског царства је:

- а. 395.
- б. 455.
- в. **476.**
- г. 550.

46. Западно римско царство срушили су:

- а. Словени
- б. **Германи**
- в. Авари
- г. Келти

47. Лијево су пријестонице старих царстава, а десно су данашње државе на тим просторима. Који је пар тачан?

- а. Мемфис – Израел
- б. **Вавилон – Ирак**
- в. Константинополис – Грчка

- г. Персеполис – Турска
48. Који цар је живио најближе нашем времену?
- Јустинијан
 - Сулејман Величанствени
 - Душан Силни
 - Петар Велики**
49. Који од ових појмова није везан за феудално друштво:
- вазал
 - кмет
 - буржоазија**
 - работа
50. Најистакнутији владар Франачке државе био је:
- Карло Мартел
 - Пипин Мали
 - Карло Велики**
 - Лудвиг Побожни
51. За коју државу су везани појмови тема, стратег, парик, номизма, пронија и иконоборство?
- Египат
 - Франачка
 - Русија
 - Византија**
52. Византијски историчар, писац *Тајне историје*?
- Прокопије из Цезареје**
 - Јован Кинам
 - Константин Порфирогенит
 - Јован Скилица
53. Раскол хришћанске цркве на православну и римокатоличку десио се године:
- 863.
 - 1054.**
 - 1219.
 - 1346.
54. Царство се једно вријеме простирало на три континента. Било је баштиник хеленистичке културе и римског права, те најјаче упориште источног хришћанства. У питању је:
- Византија**
 - Персија
 - Русија
 - Бугарска
55. Цариград су 1204. освојили и опљачкали:
- Арапи
 - Турци

в. крсташи

г. Монголи

56. Стогодишњи рат (1337–1453) вођен је између:

а. Шпаније и Португалије

б. Шпаније и Енглеске

в. Шпаније и Француске

г. Енглеске и Француске

57. У еснафе или цехове удруживали су се:

а. занатлије

б. трговци

в. калуђери

г. ритери

58. Мајка руских градова је:

а. Москва

б. Санкт Петербург

в. Кијев

г. Новгород

59. Који град је прозван Нови или Други Рим?

а. Москва

б. Константинополис (Цариград)

в. Рио де Жанеиро

г. Филадельфија

60. Који монашки ред римокатоличке цркве није основан у средњем вијеку?

а. фрањевци

б. бенедиктанци

в. доминиканци

г. језуити

61. Најмлађа свјетска религија је:

а. будизам

б. ислам

в. хришћанство

г. хиндуизам

62. Хиџра је:

а. свето мјесто муслимана

б. пресељење Мухамеда из Меке у Јатриб (Медину)

в. дио муслиманске свете књиге – Курана

г. мјесец поста по муслиманском календару

63. Цркве су зидане мјешавином опеке и камена, основа им је у облику равнокраког крста, имају једну или пет купола, осликане су фрескама. Тај стил градње је:

а. романски

б. готски

в. византијски

г. дорски

64. Према поимању средњовјековних учених Европљана филозофија је била „слушкиња“:

- а. политике
- б. историје
- в. теологије**
- г. реторике

65. Према *Спису о народима* Константина Порфирогенита (X вијек), од Дубровника до Неретве простира се земља:

- а. Паганија
- б. Дукља
- в. Захумље**
- г. Хрватска

66. Босна се први пут у историјским изворима помиње средином X вијека. Земља чији је саставни дио била зове се:

- а. Хрватска
- б. Угарска
- в. Бугарска
- г. Србија**

67. Издао је познату повељу Дубровчанима 1189. године. Први је истакнутији владар средњовјековне Босне. Он је:

- а. Кулин**
- б. Матеј Нинослав
- в. Стјепан II Котроманић
- г. Твртко I Котроманић

68. Коју титулу су до 1377. године носили владари средњовјековне босанске државе?

- а. велики жупан
- б. бан**
- в. краљ
- г. кнез

69. Ко је носио титулу *херцег од Св. Саве*, по којој је име добила Херцеговина?

- а. Хрвоје Вукчић Хрватинић
- б. Твртко I Котроманић
- в. Сандаљ Хранић
- г. Стјепан Вукчић Косача**

70. Који појам није везан за средњовјековну Босну?

- а. стећак
- б. станак
- в. себар**
- г. сабор

69. Дукљански владар. Зет цара Самила. Проглашен за светитеља.

- а. Бодин

- б. Михаило
- в. Владимир**
- г. Стефан Војислав

72. Сматра се да је ћирилицу саставио:

- а. Методије
- б. Ћирило
- в. Климент**
- г. Вук Стефановић Караџић

73. Који историјски догађај је најближи нашем времену?

- а. Велика сеоба Срба**
- б. Косовска битка
- в. оснивање Српске архиепископије
- г. крунисање Стефана Душана за цара

74. Који средњовјековни манастир се налази на Косову?

- а. Хиландар
- б. Студеница
- в. Грачаница**
- г. Манасија

75. Која тврдња о Стефану Немањи није тачна?

- а. Прогонио је јеретике.
- б. Саградио је манастир Ватопед на Светој гори.**
- в. Два пута је поражен у ратовима са Византијом.
- г. Одрекао се власти у корист средњег сина Стефана.

76. Који манастир није задужбина Немањића?

- а. Раваница**
- б. Дечани
- в. Студеница
- г. Грачаница

77. Која тврдња о Сави Немањићу није тачна?

- а. Са оцем је основао српски манастир Хиландар.
- б. Године 1219. постао је први српски архиепископ.
- в. Написао је житије свога оца.
- г. Турци су у Милешеву спалиле његове мошти.**

78. Који пар владара су били савременици?

- а. Кулин и Стефан Немања**
- б. Стјепан II Котроманић и Стефан Првовјенчани
- в. Твртко I Котроманић и Ђурађ Бранковић
- г. Стјепан Томашевић и Стефан Лазаревић

79. Деспот Ђурађ Бранковић подигао је 1430. године највећу средњовјековну тврђаву на Дунаву. У питању је:

- а. Београд
- б. Петроварадин

в. Смедерево

г. Кладово

80. Која биљна култура није узгајана у Србији и Босни у средњем вијеку?

а. зоб

б. купус

в. пшеница

г. кукуруз

81. У вријеме турских освајања Зетом су владали:

а. Балшићи

б. Црнојевићи

в. Петровићи

г. Котроманићи

82. Који народ је државну самосталност изгубио 1102. године, а обновио је 1991. године?

а. Словенци

б. Украјинци

в. Хрвати

г. Бјелоруси

83. Ко су били власи?

а. земљорадници

б. сточари

в. занатлије

г. трговци

84. Како се звао најзначајнији рудник средњовјековне Србије?

а. Олово

б. Мајданпек

в. Рудник

г. Ново Брдо

85. Који правни споменик предвиђа независан судски поступак чланом: *Судије да не суде по страху од царства ми?*

а. Јустинијанов кодекс

б. Велика повеља слобода

в. Душанов законик

г. Златна була

86. Које године се десила Косовска битка?

а. 1330.

б. 1371.

в. 1389.

г. 1402.

87. Измишљена, неисторијска личност Косовске легенде је:

а. Милош Обилић

б. Милан Топлица

- в. Вук Бранковић
 - г. Милица
88. Султан за кога је Турска достигла врхунац моћи звао се:
- а. Селим Сурови
 - б. Мемед II Освајач
 - в. Сулејман Величанствени**
 - г. Мурат
89. Ко је изумитељ штампарије?
- а. Никола Коперник
 - б. Јохан Гутенберг**
 - в. Томас Мор
 - г. Галилео Галилеј
90. Који од наведених догађаја се није десио у XV вијеку?
- а. откриће штампарије
 - б. откриће Америке
 - в. откриће поморског пута до Индије
 - г. почетак реформације**
91. Који појам је везан за Мартина Лутера?
- а. индустријализација
 - б. реформација**
 - в. просвјетитељство
 - г. ренесанса
92. Шта од наведеног није последица великих географских открића?
- а. убрзан привредни развој Венеције и Ђенове**
 - б. убрзан привредни развој западне Европе
 - в. ширење хришћанства изван Европе
 - г. колонизација Новог свијета
93. Која тврдња о новом вијеку је тачна?
- а. У новом вијеку је било мање становника у односу на средњи вијек.
 - б. Домовина индустрије је Енглеска.**
 - в. Највећи дио Америке колонизовала је Француска.
 - г. Грађанска идеологија XVIII вијека зове се хуманизам.
94. Ко није био велики ренесансни сликар?
- а. Леонардо да Винчи
 - б. Микеланђело Буонароти
 - в. Рафаело Санти
 - г. Ђузепе Гарибалди**
95. У тој земљи ренесанса је као културни покрет зачета и достигла највише домете.
- а. Француска
 - б. Шпанија
 - в. Италија**
 - г. Њемачка

96. Аутор портрета *Мона Лиза* је:
- а. Микеланђело Буонароти
 - б. Леонардо да Винчи**
 - в. Рафаело Санти
 - г. Сандро Ботичели

97. *Ми сматрамо да су ове истине очигледне и да су сви људи створени једнаки; њихов их је творац обдарио извјесним неотуђивим правима; међу њима су живот, слобода и тежња ка срећи. Да би се обезбиједила ова права, људи су створили владе чије праведне снаге проистичу из сагласности оних којима се управља...* Ове реченице садржи:

- а. Декларација права
- б. Декларација независности**
- в. Декларација права човјека и грађанина
- г. Хашки манифест

98. Револуција чија су стремљења изнијета у *Декларацији права човјека и грађанина* је:
- а. Америчка
 - б. Француска**
 - в. Енглеска
 - г. Српска

99. Који хронолошки ред грађанских револуција је исправан?
- а. Низоземска – Енглеска – Америчка – Француска**
 - б. Француска – Америчка – Низоземска – Енглеска
 - в. Низоземска – Америчка – Енглеска – Француска
 - г. Енглеска - Француска – Низоземска – Америчка

100. Примјена парне машине изазвала је индустријску револуцију. Ко је патентирао парну машину?
- а. Роберт Фултон
 - б. Џејмс Ват**
 - в. Џорџ Стивенсон
 - г. Рудолф Дизел

101. Које мјесто није познато по бици Наполеона Бонапарте?
- а. Бородино
 - б. Ватерло
 - в. Аустерлиц
 - г. Света Јелена**

102. Организовани радници треба да у револуцији сруше капитализам и потом постепено изграде комунистичко друштво – суштина је „научног социјализма“. Оснивач ове идеологије био је:
- а. Роберт Овен
 - б. Карл Маркс**
 - в. Владимир Лењин
 - г. Јосиф Стаљин

103. Ко није аутор наведене књиге?
- а. **Никола Макијавели – Похвала лудости**
 - б. Карл Маркс – *Капитал*
 - в. Чарлс Дарвин – *О поријеклу врста*
 - г. Адам Смит – *Богатство народа*
104. Основни садржај *Источног питања*, са далекосежним посљедицама на балканска збивања у новом вијеку, било је супарништво између:
- а. Русије и Сједињених Америчких Држава
 - б. Велике Британије и Француске
 - в. **Русије и Аустрије**
 - г. Њемачке и Турске
105. Ко није био предсједник Сједињених Америчких Држава?
- а. Вудро Вилсон
 - б. Џорџ Вашингтон
 - в. **Томас Едисон**
 - г. Томас Џеферсон
106. Коју од наведених земаља није захватила револуција 1848/49. године?
- а. Њемачка
 - б. Француска
 - в. Италија
 - г. **Велика Британија**
107. Највише колонија приграбила је:
- а. Француска
 - б. Холандија
 - в. Њемачка
 - г. **Велика Британија**
108. Град у којем су одржане прве „модерне“ олимпијске игре, 1896. године, је:
- а. **Атина**
 - б. Солун
 - в. Париз
 - г. Женева
109. Која држава је била чланица Антанте?
- а. Аустро-Угарска
 - б. **Француска**
 - в. Турска
 - г. Швајцарска
110. Најважнији узрок Првог свјетског рата био је:
- а. Сарајевски атентат
 - б. тежња Аустро-Угарске да се обрачуна са Србијом
 - в. **освајачка политика великих сила, првенствено Њемачке**
 - г. колонијална политика Велике Британије и Француске

111. Међународни празник рада установљен је у спомен крваве борбе за радничка права 1. маја 1886. године у граду:

- а. Париз
- б. Берлин
- в. Лондон
- г. **Чикаго**

112. Која велика битка свјетске историје је поморска?

- а. Марна
- б. **Трафалгар**
- в. Кана
- г. Маратон

113. На којој француској ријечи је вођена велика битка Првог свјетског рата?

- а. Гарона
- б. Рона
- в. Лоара
- г. **Марна**

115. На коју револуцију асоцирају појмови: бољшевици, Лењин, Русија, 1917. година?

- а. **Октобарска**
- б. Фебруарска
- в. Наранцаста
- г. Плишана

116. Како су називани турски феудалци (коњаници у војсци)?

- а. јањичари
- б. **спахије**
- в. војнуци
- г. мартолови

117. *Јаљичареве успомене (Турску хронику)* написао је:

- а. Константин Порфирогенит
- б. **Константин Михаилович**
- в. Константин Филозоф
- г. Константин Велики

118. Који Соколовић је у XVI вијеку подигао мост у Вишеграду (*На Дрини ћуприја*)?

- а. Ферхат-паша
- б. **Мехмед-паша**
- в. Макарије
- г. Саватије

119. Вођен је од 1683. до 1699. године између Турске и коалиције хришћанских држава. Завршио се Карловачким миром. У њему се десила Велика сеоба Срба. Рат је:

- а. Кандијски
- б. Кримски
- в. **Бечки (Морејски)**
- г. Дубички

120. Обновљена је 1557. године, а укинута 1766. године. Ту православну цркву називамо:

- а. Карловачка митрополија
- б. Пећка патријаршија**
- в. Српска архиепископија
- г. Охридска архиепископија

121. Мјесто доношења одлуке о подизању Првог српског устанка је:

- а. Делиград
- б. Штубик
- в. Орашац**
- г. Иванковац

122. У Такову 1815. године изгласан је за вођу Другог српског устанка.

- а. Карађорђе Петровић
- б. Лука Вукаловић
- в. Милош Обреновић**
- г. Голуб Бабић

123. Ту културну установу Срби су основали у Пешти 1826. године. Данас је њено сједиште у Новом Саду. Зове се:

- а. *Српска академија наука и умјетности*
- б. Матица српска**
- в. *Просвјета*
- г. *Вукова задужбина*

124. Филиолог, реформатор српског језика, сакупљач народних умотворина, аутор рјечника српског језика...

- а. Вук Стефановић Караџић**
- б. Доситеј Обрадовић
- в. Петар Петровић Његош
- г. Јован Скерлић

125. Ко се сматра првим српским министром полиције?

- а. Јаков Ненадовић**
- б. Александар Ранковић
- в. Аврам Петронијевић
- г. Петар Живковић

126. Шта је *Начертаније* у историји Србије?

- а. први устав из 1835. године
- б. спољнополитички и национални програм из 1844. године**
- в. пројекат прве пруге Београд–Ниш изграђене 1884. године
- г. слика Уроша Предића

127. Шта је од наведеног био Петар II Петровић Његош?

- а. први свјетовни владар Црне Горе
- б. пјесник**
- в. оснивач Цетињског манастира
- г. наслѣдник Николе Петровића на челу Црне Горе

128. Султанов војсковођа који је средином XIX вијека сломио покрет феудалаца у Босанском пашалуку против реформисања Османског царства.

- а. Али-паша Ризванбеговић
- б. Хусеин-капетан Градашчевић
- в. Мехмед Спахо
- г. **Омер-паша Латас**

129. Град поред кога је започео устанак Срба у Херцеговини 1875–1878. године зове се?

- а. Требиње
- б. **Невесиње**
- в. Гацко
- г. Билећа

130. Конгрес великих сила, између осталог, признао је Србији и Црној Гори независност и територијално проширење, а Аустро-Угарској дозволио да окупира Босну и Херцеговину. Град у којем је одржан тај конгрес зове се:

- а. Беч
- б. **Берлин**
- в. Париз
- г. Лондон

131. Први српски нововјековни краљ. За њега је компонована химна *Божје правде*.

- а. Михаило Обреновић
- б. **Милан Обреновић**
- в. Александар Обреновић
- г. Милош Обреновић

132. Вођа радикала био је:

- а. **Никола Пашић**
- б. Јован Ристић
- в. Илија Гарашанин
- г. Љубомир Давидовић

133. Као заједнички министар финансија Аустро-Угарске монархије управљао Босном и Херцеговином од 1882. до 1903. године. Он је „изумио“ босанску нацију.

- а. Клемент Метерних
- б. **Бењамин Калај**
- в. Оскар Потјорек
- г. Леон Билински

134. Развио је идеологију хрватског праваштва. У Хрватској је прозван „Оцем домовине“. Његова идеологија била је основа геноцида над Србима у XX вијеку. Он је:

- а. **Анте Старчевић**
- б. Анте Павелић
- в. Анте Марковић
- г. Анте Готовина

135. Краљ Александар Обреновић и краљица Драга убијени су 1903. године у догађају који је у историји познат под називом:

- а. Вучићева буна
- б. Ђакова буна
- в. Тенкина завјера
- г. **Мајски преврат**

136. Усвајање првог устава и проглашење за краљевину су важни догађаји у историји те државе у првој деценији XX вијека. Та држава је:

- а. Србија
- б. **Црна Гора**
- в. Аустро-Угарска
- г. Бугарска

137. Изабери поприште битке Другог балканског рата.

- а. **Брегалница**
- б. Куманово
- в. Битољ
- г. Цер

138. Рођен је у селу Горњи Обљај код Босанског Грахова. Ушао је у историју на Видовдан. Он је:

- а. Богдан Жерајић
- б. Милош Обилић
- в. **Гаврило Принцип**
- г. Вељко Петровић

139. Која тврдња о почетку Првог свјетског рата је тачна?

- а. Почео је 28. јуна 1914.
- б. Сарајевски атентат је узрок рата.
- в. **Црна Гора је заратила на страни Србије.**
- г. Италија је заратила на страни Аустро-Угарске.

140. Аустроугарска власт је у току Првог свјетског рата путем велеиздајничких судских процеса настојала уништити водећи слој српског народа у Босни и Херцеговини. Град у којем је организован највећи велеиздајнички процес зове се:

- а. Сарајево
- б. **Бањалука**
- в. Тузла
- г. Бихаћ

141. Декларација из 1917. године у којој је предвиђено да се будућа заједничка југословенска држава зове Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца позната је као:

- а. Нишка
- б. **Крфска**
- в. Мајска
- г. Женевска

142. *Стојте галије царске! Спутајте крме моћне / Газите тихим ходом! Опело гордо држим у доба језе ноћне / Над овом светом водом.* Овако је Милован Бојић опјевао

српске војнике који су умрли послје повлачења на Крф преко Албаније у зиму 1915/1916. године. Које море је *Плава гробница* из наслова његове пјесме?

- а. Јадранско
- б. Јонско**
- в. Егејско
- г. Црно

143. Часопис који је у Бањалуци покренуо и издавао Петар Кочић, књижевник и борац против аустроугарске власти, звао се:

- а. Отаџбина**
- б. *Врбаске новине*
- в. *Глас*
- г. *Ослобођење*

144. Цијењени дневни лист, основан у Београду 1904. године, чији су власници били Рибникари, зове се:

- а. Политика**
- б. *Време*
- в. *Пијемонт*
- г. *Борба*

145. Индукциони мотор наизмјеничне струје му је најпримјењивији изум. Сматра се највећим српским научником. Он је:

- а. Михајло Пупин
- б. Милутин Миланковић
- в. Никола Тесла**
- г. Јован Цвијић

146. Регент Александар Карађорђевић је 1. децембра 1918. прогласио нову државу под именом:

- а. Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца
- б. Краљевство Срба, Хрвата и Словенаца**
- в. Краљевина Југославија
- г. Демократска Федеративна Југославија

147. Неке његове одлике су расизам, национализам, агресија, диктатура.

- а. нацизам**
- б. комунизам
- в. либерализам
- г. конзервативизам

148. Земља у којој у XX вијеку **није** вођен грађански рат је:

- а. Шпанија
- б. Сједињене Америчке Државе**
- в. Босна и Херцеговина
- г. Грчка

149. Извео Сједињене Америчке Државе из велике економске кризе и довео их до побједе у Другом свјетском рату. Тај амерички предсједник је:

- а. Франклин Рузвелт**

- б. Барак Обама
- в. Вудро Вилсон
- г. Џон Кенеди

150. Коју су државу између два свјетска рата карактерисали: брза индустријализација, колективизација у пољопривреди, масовни обрачуни са стварним и измишљених унутрашњим непријатељима?

- а. Сједињене Америчке Државе
- б. Савез Совјетских Социјалистичких Република**
- в. Њемачка
- г. Италија

151. Вођа ненасилне борбе народа Индије за ослобођење од британске колонијалне управе звао се:

- а. Махатма Ганди**
- б. Нелсон Мендела
- в. Мао Цедунг
- г. Ахмед Сукарно

152. *Герника* је:

- а. филм Сергеја Ејзенштајна
- б. роман Ернеста Хемингвеја
- в. пјесма Сергеја Јесењина
- г. слика Пабла Пикаса**

153. Генијални аутор филмова *Златна грозница*, *Модерна времена*, *Велики диктатор*...

- а. Стивен Спилберг
- б. Сергеј Ејзенштајн
- в. Чарли Чаплин**
- г. Никита Михалков

154. Мржња према Јеврејима се назива:

- а. јудаизам
- б. ционизам
- в. антисемитизам**
- г. Холокауст

155. Град код којег је вођена највећа тенковска битка у историји је:

- а. Москва
- б. Курск**
- в. Стаљинград
- г. Лењинград

156. Исход Другог свјетског рата у највећој мјери био је одређен на једном од следећа три ратишта:

- а. Источни фронт**
- б. Западни фронт
- в. Ратиште на Пацифику
- г. Ратиште у сјеверној Африци

157. Ко је најславнији британски војсковођа у Другом свјетском рату?
- а. Двајт Ајзенхауер
 - б. Џорџ Маршал
 - в. Бернард Монтгомери**
 - г. Шарл де Гол
158. Држава која је имала највећи број жртава у Другом свјетском рату била је:
- а. Кина
 - б. Совјетски Савез**
 - в. Њемачка
 - г. Јапан
159. Шта је од наведеног посљедица Другог свјетског рата?
- а. Октобарска револуција у Русији
 - б. ширење социјалистичког поретка у свијету**
 - в. пандемија шпанске грознице
 - г. свјетска економска криза
160. Међународна организација, формирана 1945. године, са задатком да чува мир у свијету зове се:
- а. Друштво народа
 - б. Покрет несврстаних
 - в. Уједињене нације**
 - г. НАТО или Сјеверноатлантски савез
161. У којој од наведених држава је после Другог свјетског рата успостављен социјализам?
- а. Финска
 - б. Грчка
 - в. Мађарска**
 - г. Аустрија
162. У којем рату су супротстављене стране биле Сјеверноатлантски савез (НАТО) и Варшавски уговор?
- а. Први свјетски рат
 - б. Други свјетски рат
 - в. Рат ружа
 - г. Хладни рат**
163. Амерички пјевач, изузетно популаран у шестој и седмој деценији XX вијека. Називан је „краљем рока“.
- а. Френк Синатра
 - б. Елвис Присли**
 - в. Џон Ленон
 - г. Мајкл Џексон
164. Посљедњи вођа Совјетског Савеза звао се:
- а. Јосиф Висарионович Стаљин
 - б. Михаил Сергејевич Горбачов**
 - в. Борис Николајевич Јељцин

г. Никита Сергејевич Хрушчов

165. Организација европских капиталистичких и демократских држава. Има 27 чланица и јединствено тржиште. Зове се:

- а. **Европска унија**
- б. Савјет Европе
- в. Организација за европску безбједност и сарадњу
- г. Организација за економску сарадњу и развој

166. Која држава је на крају XX и почетку XXI вијека имала превласт у свијету?

- а. Кина
- б. Русија
- в. **Сједињене Америчке Државе**
- г. Њемачка

167. У тој огромној земљи је крајем XX и почетком XXI вијека Комунистичка партија задржала власт. Постепено је уводила тржишну привреду, која је имала највећи раст у свијету.

- а. **Кина**
- б. Индија
- в. Индонезија
- г. Иран

168. Највише посланичких мандата на првим парламентарним изборима у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца освојила је:

- а. Хрватска републиканска сељачка странка
- б. Народна радикална странка
- в. **Југословенска демократска странка**
- г. Комунистичка партија Југославије

169. Према Видовданском уставу, из 1921. године, Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца није била:

- а. парламентарна
- б. централистичка
- в. унитарна
- г. **федеративна**

170. Краљ Александар Карађорђевић је, након завођења диктатуре 1929. године, Југославију подијелио на:

- а. области
- б. **бановине**
- в. жупаније
- г. кантоне

171. Римокатоличка црква је заузела одбојан став према Краљевини Југославији. Изградила је мрежу вјерских, културних, добротворних и спортских организација којим је контролисала готово сав живот својих вјерника. Како се звала та мрежа (покрет)?

- а. конкордат
- б. **Католичка акција**

- в. Дружба Исусова
- г. Каритас

172. Први бан Врбаске бановине био је:

- а. Иван Шубашић
- б. Светислав Тиса Милосављевић**
- в. Никола Стојановић
- г. Тодор Лазаревић

173. Који Карађорђевић је био посљедњи југословенски краљ?

- а. Александар
- б. Петар I
- в. Петар II**
- г. Павле

174. Шта не припада историји Југославије између два свјетска рата?

- а. Шестојануарска диктатура
- б. Споразум Цветковић–Мачек
- в. Видовдански устав
- г. Споразум Тито–Шубашић**

175. Травник и Вишеград имају посебно мјесто у његовом животу и књижевном стваралаштву. Био је изванредан стилиста. Обрађивао је углавном теме из друштвеног живота Босне и Херцеговине под турском и аустроугарском влашћу.

- а. Иво Андрић**
- б. Бранко Ћопић
- в. Јован Дучић
- г. Алекса Шантић

176. Која држава је 1941. године окупирали и припојила Бачку?

- а. Румунија
- б. Мађарска**
- в. Њемачка
- г. Независна Држава Хрватска

177. Који циљ је заједнички и партизанском и четничком (равногорском) покрету у Другом свјетском рату?

- а. очување монархије
- б. ослобођење Југославије**
- в. успостављање социјализма
- г. успостављање трочлане федерације

178. Која велика сила је била главни ослонац партизанског покрета у Југославији у Другом свјетском рату?

- а. Совјетски Савез**
- б. Велика Британија
- в. Сједињене Америчке Државе
- г. Француска

179. *Крв је моје свјетло и моја тама. / Блажену ноћ су мени ископали / Са сретним видом из очињих јама; (...)* Ово је одломак из поеме *Јама*, најпотреснијег књижевног свједочанства о свирепим злочинима усташа. Ко је аутор поеме?

- а. Скендер Куленовић
- б. Десанка Максимовић
- в. Владимир Назор
- г. **Иван Горан Ковачић**

180. Гаравице, Шушњари, Мотике, Пребиловци, Стари Брод. Ова мјеста у БиХ су у Другом свјетском рату повезана:

- а. **масовним злочинима усташа над Србима**
- б. првим борбама у устанку 1941. године
- в. обрачунима између партизана и четника
- г. границом између њемачке и италијанске окупационе зоне

181. Предсједник југословенске владе у избјеглиштву у току Другог свјетског рата био је, између других, и велики српски научник. Он је био:

- а. **Слободан Јовановић**
- б. Душан Симовић
- в. Михајло Пупин
- г. Владимир Ћоровић

182. Коју од наведених одлука није донијело Друго засједање АВНОЈ-а у Јајцу 29. новембра 1943. године?

- а. да се нова Југославија изгради на федеративном принципу
- б. да се нова Југославија подијели на шест федералних јединица
- в. **утврђене границе федералних јединица нове Југославије**
- г. забрањен повратак из избјеглиштва краљу Петру II Карађорђевићу

183. Велика сила са којом се сукобила Титова Југославија 1948. године била је:

- а. **Совјетски Савез**
- б. Сједињене Америчке Државе
- в. Велика Британија
- г. Кина

184. Ријеч која повезује Тита, Нехруа и Насера – вође Југославије, Индије и Египта, је:

- а. комунизам
- б. **несврстаност**
- в. самоуправљање
- г. национализам

185. Једина партија која је постојала у социјалистичкој Југославији распала се на свом посљедњем конгресу јануара 1990. Тада је носила име:

- а. Комунистичка партија Југославије
- б. **Савез комуниста Југославије**
- в. Социјалистичка радничка партија Југославије (комуниста)
- г. Савез социјалистичког радног народа Југославије

186. Тајна полиција социјалистичке Југославије обично се назива:

- а. КГБ

- б. КОС
- в. БИА
- г. УДБА

187. Комунистичка власт је крајем 1960-их година у оквиру своје политике децентрализације савезне државе промовисала шести југословенски народ. То су били:

- а. Црногорци
- б. Македонци
- в. **Муслимани**
- г. Албанци

188. Која тврдња о социјалистичкој Југославији је тачна?

- а. **Преображена је из пољопривредне у индустријску земљу.**
- б. Привредни систем се заснивао на приватном власништву.
- в. Била је чланица Европске економске заједнице.
- г. Била је у економском застоју 1950-их и 1960-их година.

189. Шта је била одлика Титове Југославије (1945–1991)?

- а. **социјалистичко самоуправљање**
- б. савезништво са Француском
- в. монархија
- г. парламентаризам

190. Која катастрофа је погодила Бањалуку и Босанску Крајину 1969. године?

- а. **земљотрес**
- б. поплава
- в. пандемија
- г. оркански вјетар

191. Који југословенски фудбалски клуб је 1991. постао европски и свјетски првак?

- а. *Партизан*
- б. ***Црвена звезда***
- в. *Хајдук*
- г. *Динамо*

192. Први вишестраначки слободни избори након пада комунизма у југословенским републикама одржани су:

- а. 1989.
- б. **1990.**
- в. 1991.
- г. 1992.

193. Мајор Југословенске народне армије који је одбијајући предају хрватским сепаратистима 29. септембра 1991. жртвовао свој живот дигавши у ваздух војно складиште у Беденику код Бјеловара.

- а. Срђан Алексић
- б. **Милан Тепић**
- в. Стеван Синђелић
- г. Споменко Гостић

194. Република Српска (тада под именом Република српског народа у Босни и Херцеговини) проглашена је:

- а. **9. јануара 1992.**
- б. 28. фебруара 1992.
- в. 21. новембра 1995.
- г. 14. децембра 1995.

195. Које републике су чиниле Савезну Републику Југославију?

- а. **Србија и Црна Гора**
- б. Србија, Црна Гора и Босна и Херцеговина
- в. Србија, Црна Гора, Македонија и Босна и Херцеговина
- г. Србија, Хрватска, Словенија, Босна и Херцеговина, Македонија и Црна Гора

196. Први предсједник Републике Српске.

- а. Никола Кољевић
- б. Момчило Крајишник
- в. Биљана Плавшић
- г. **Радован Караџић**

197. Најзначајнији српски политичар у вријеме пропасти Југославије крајем XX вијека био је:

- а. Добрица Ћосић
- б. Зоран Ђинђић
- в. Војислав Кошћиница
- г. **Слободан Милошевић**

198. Који процес је увелико обиљежио прве деценије привредне и друштвене историје оних земаља у којима се десио слом комунизма?

- а. национализација
- б. **приватизација**
- в. колонизација
- г. индустријализација

199. За филмску алегорију о комунистичкој Југославији Емир Кустурица је добио *Златну палму* на фестивалу у Кану 1995. године. Наслов филма је:

- а. ***Подземље***
- б. *Отац на службеном путу*
- в. *Балкански шпијун*
- г. *Маратонци трче почасни круг*

200. Ко је био најпознатији југословенски и српски историчар друге половине XX и почетка XXI вијека?

- а. Владимир Ћоровић
- б. Јован Рајић
- в. Слободан Јовановић
- г. **Милорад Екмечић**